

Achtergrond

Ernstige ziekte en sterfte volgend op vroege vorm van neonatale sepsis door groep-B-streptokokken (GBS) komt in Nederland voor bij 15–20 pasgeborenen per jaar. Van alle Nederlandse zwangeren is 20% GBS-draagster. 50% van hun kinderen raakt gekoloniseerd en ongeveer 1% van deze groep ontwikkelt een infectie. De sterfte van aangedane pasgeborenen is 5%. Geschat wordt dat de vroege vorm van GBS-ziekte (aantal bewezen en waarschijnlijke GBS-sepsis) voorkomt bij 1,9‰ van de levendgeborenen.

Hoe wordt materiaal voor microbiologisch onderzoek afgenomen?

GBS-kolonisatie wordt vastgesteld door met dezelfde wattenstok eerst materiaal af te nemen uit de introïtus vaginae en daarna uit het rectum; een zogenaamde vaginorectale kweek.

Mate van kolonisatie

Van ernstige GBS-kolonisatie is sprake bij

- uitslag vaginorectale kweek (VRK) is 3+/veel
- asymptomatische GBS-bacteriurie ($\geq 10^4$ bacteriën/ml)
- urineweginfectie door GBS

Risicofactoren vroege vorm van neonatale GBS-ziekte

- geboorte < 37^{0/7} weken
- gebroken vliezen ≥ 18 uur
- ernstige kolonisatie in huidige zwangerschap
- eerder kind met GBS-ziekte
- maternale koorts tijdens baring (rectaal $\geq 38,0$ °C) met verdenking intra-uteriene infectie

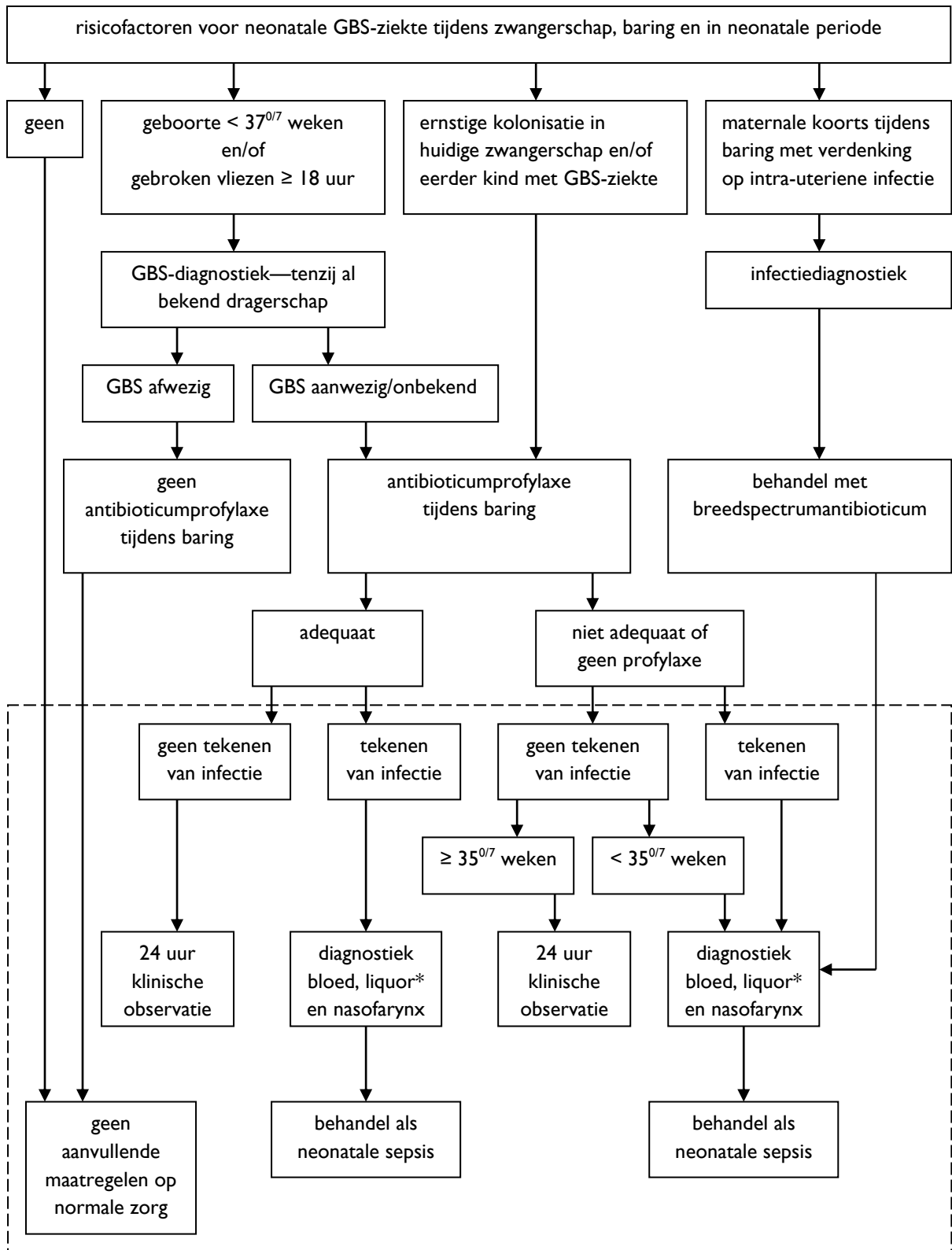
Beleid bij bekend GBS-dragerschap

- voor huidige zwangerschap
 - bij primigravida
 - sluit met VRK ernstige kolonisatie uit bij ongeveer 35 weken
 - bij secundi-/multigravida
 - nullipara
 - sluit met VRK ernstige kolonisatie uit bij ongeveer 35 weken
 - primi-/multipara
 - eerder kind geen GBS-ziekte
 - ◆ sluit met VRK ernstige kolonisatie uit bij ongeveer 35 weken
 - eerder kind met GBS-ziekte
 - ◆ antibioticumprofylaxe tijdens baring (partus in 2^e lijn)
 - in huidige zwangerschap vastgesteld
 - antibioticumprofylaxe tijdens baring (partus in 2^e lijn)
 - bij risicofactoren
 - bij ernstige kolonisatie

Zie Figuur voor weergave in stroomdiagram van de verschillende behandelstrategieën rondom de baring. Van adequate profylaxe is sprake wanneer tenminste twee doseringen antibioticum zijn gegeven en tenminste vier uur voor geboorte is gestart.

Eerste symptomen van neonatale infectie

- kreunen
- ademhalingsproblemen
- slecht drinken
- wisselende temperatuur

*Indicatie liquoronderzoek ontstaat meestal 24 uren na geboorte.

Figuur. Stroomdiagram preventie en behandeling vroege vorm van neonatale GBS-ziekte; aanwezigheid van risicofactor en dragerschap bepalen behandelstrategie. Neonatale beleid staat binnen het gestreepte kader